STRESZCZENIE

Lorem Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Vivamus elementum arcu nec blandit aliquam. Integer eros dolor, molestie eget dictum quis, luctus sit amet sapien. Proin dignissim felis in ornare volutpat. Morbi vulputate rutrum efficitur. Ut vehicula vehicula metus, et iaculis tortor mattis vel. Nam blandit, arcu quis ultricies blandit, libero ante commodo augue, in accumsan dui leo at orci. Phasellus in augue et velit pulvinar malesuada ut et sem. Nulla vehicula nibh eu odio sollicitudin sagittis. Praesent condimentum semper neque, tincidunt luctus nisl scelerisque sed. Orci varius natoque penatibus et magnis dis parturient montes, nascetur ridiculus mus.

Słowa kluczowe: lorem ipsum, dolor sit amet, consectetur adipiscing

Dziedzina nauki i techniki, zgodnie z wymogami OECD: nauki inżynieryjne i techniczne, robotyka i automatyka

ABSTRACT

This paper describe.... Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Vivamus elementum arcu nec blandit aliquam. Integer eros dolor, molestie eget dictum quis, luctus sit amet sapien. Proin dignissim felis in ornare volutpat. Morbi vulputate rutrum efficitur. Ut vehicula vehicula metus, et iaculis tortor mattis vel. Nam blandit, arcu quis ultricies blandit, libero ante commodo augue, in accumsan dui leo at orci. Phasellus in augue et velit pulvinar malesuada ut et sem. Nulla vehicula nibh eu odio sollicitudin sagittis. Praesent condimentum semper neque, tincidunt luctus nisl scelerisque sed. Orci varius natoque penatibus et magnis dis parturient montes, nascetur ridiculus mus.

Keywords: lorem ipsum, dolor sit amet, consectetur adipiscin

SPIS TREŚCI

Wykaz ważniejszych oznaczeń i skrótów	4
1. WSTĘP I CEL PRACY	5
2. DRUGI ROZDZIAŁ	
2.1. Pierwsza sekcja	6
2.1.1. Pierwsza podsekcja	
3. ANALIZA TECHNICZNA	11
3.1. MACD	
3.2. Wstęgi Bollingera	11
3.3. Oscylator Stochastyczny	12
3.4. Wskaźnik zagregowany	12
3.4.1. Normalizacja wskaźników	12
3.4.2. Algorytm Genetyczny	
Wykaz literatury	14
Wykaz rysunków	14
Wykaz tabel	15
Dodatek A	17

WYKAZ WAŻNIEJSZYCH OZNACZEŃ I SKRÓTÓW

PWM - Pulse Width Modulation

ADC - Analog-to-Digital Converter

SPI – Serial Pheripheral Interface

PCB - Printed Circuit Board

1. WSTĘP I CEL PRACY

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Vivamus elementum arcu nec blandit aliquam. Integer eros dolor, molestie eget dictum quis, luctus sit amet sapien. Proin dignissim felis in ornare volutpat. Morbi vulputate rutrum efficitur. Ut vehicula vehicula metus, et iaculis tortor mattis vel. Nam blandit, arcu quis ultricies blandit, libero ante commodo augue, in accumsan dui leo at orci. Phasellus in augue et velit pulvinar malesuada ut et sem. Nulla vehicula nibh eu odio sollicitudin sagittis. Praesent condimentum semper neque, tincidunt luctus nisl scelerisque sed. Orci varius natoque penatibus et magnis dis parturient montes, nascetur ridiculus mus.

Donec in libero a enim tempor finibus. Etiam in turpis sed metus ultricies pharetra vitae a ipsum. Nullam elementum est a vehicula convallis. Praesent vel eleifend quam, id eleifend tortor. Vestibulum non sollicitudin arcu. Nunc ultricies, ex sit amet faucibus elementum, erat est finibus lacus, non porttitor metus mi sed purus. Mauris at volutpat quam. Nam vel varius elit. Donec a urna vitae felis posuere facilisis. Suspendisse id enim quis massa imperdiet ultrices quis eu nibh. Pellentesque in elit ut tortor pharetra condimentum. Fusce non dapibus arcu, non blandit odio. Suspendisse faucibus fermentum neque quis dapibus.

Maecenas tincidunt est sit amet porttitor suscipit. Nullam rutrum lectus ut odio cursus facilisis. Donec fermentum, dolor sed sagittis congue, augue nisi sagittis nulla, nec ultricies sem elit non nibh. Vivamus erat ante, volutpat nec lectus in, finibus iaculis velit. Phasellus vel hendrerit dolor. Cras gravida ac lacus sit amet euismod. Integer venenatis ut tortor id tristique. Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Curabitur pellentesque ut ex ac volutpat. Suspendisse pellentesque tempus tempus. Nullam pharetra purus nunc, vitae eleifend ligula consectetur vel. Mauris quis quam non massa vestibulum lobortis. Donec suscipit tortor ut dictum vestibulum. Vestibulum ante ipsum primis in faucibus orci luctus et ultrices posuere cubilia Curae; Praesent ut finibus risus. Suspendisse sed risus ultricies, accumsan metus vitae, dignissim justo.

Vestibulum lorem elit, ornare vitae ultrices non, rhoncus eu elit. Vestibulum et gravida erat. Sed ut velit sollicitudin, blandit libero nec, maximus felis. Morbi feugiat pharetra lacus sit amet sodales. Aenean a sem elit. Ut et augue justo. Sed id consequat magna, non tincidunt eros. Sed congue tellus vitae ipsum commodo, nec pretium quam congue. Fusce non imperdiet sem, at imperdiet nibh. Morbi convallis nisl ante. Maecenas hendrerit, augue ac pretium molestie, ex massa lacinia est, sit amet volutpat eros magna vel erat.

Nunc egestas mauris sit amet sem facilisis, in rutrum quam faucibus. Etiam ornare fringilla tellus, sit amet bibendum nulla fermentum vitae. Nullam nec consectetur ipsum. Duis pulvinar libero vel diam lacinia, ac dapibus massa malesuada. Nullam sit amet gravida risus, nec tincidunt enim. Integer vehicula, nisl vitae hendrerit molestie, arcu arcu eleifend enim, at tempus odio leo nec nibh. Sed ut tortor risus. Nulla mattis pretium gravida. Phasellus eu augue magna. Proin quis dolor consectetur, accumsan velit et, maximus ipsum.

2. DRUGI ROZDZIAŁ

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Vivamus elementum arcu nec blandit aliquam. Integer eros dolor, molestie eget dictum quis, luctus sit amet sapien. Proin dignissim felis in ornare volutpat. Morbi vulputate rutrum efficitur. Ut vehicula vehicula metus, et iaculis tortor mattis vel. Nam blandit, arcu quis ultricies blandit, libero ante commodo augue, in accumsan dui leo at orci. Phasellus in augue et velit pulvinar malesuada ut et sem. Nulla vehicula nibh eu odio sollicitudin sagittis. Praesent condimentum semper neque, tincidunt luctus nisl scelerisque sed. Orci varius natoque penatibus et magnis dis parturient montes, nascetur ridiculus mus.

Donec in libero a enim tempor finibus. Etiam in turpis sed metus ultricies pharetra vitae a ipsum. Nullam elementum est a vehicula convallis. Praesent vel eleifend quam, id eleifend tortor. Vestibulum non sollicitudin arcu. Nunc ultricies, ex sit amet faucibus elementum, erat est finibus lacus, non porttitor metus mi sed purus. Mauris at volutpat quam. Nam vel varius elit. Donec a urna vitae felis posuere facilisis. Suspendisse id enim quis massa imperdiet ultrices quis eu nibh. Pellentesque in elit ut tortor pharetra condimentum. Fusce non dapibus arcu, non blandit odio. Suspendisse faucibus fermentum neque quis dapibus.

2.1. Pierwsza sekcja

Maecenas tincidunt est sit amet porttitor suscipit. Nullam rutrum lectus ut odio cursus facilisis. Donec fermentum, dolor sed sagittis congue, augue nisi sagittis nulla, nec ultricies sem elit non nibh. Vivamus erat ante, volutpat nec lectus in, finibus iaculis velit. Phasellus vel hendrerit dolor. Cras gravida ac lacus sit amet euismod. Integer venenatis ut tortor id tristique. Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Curabitur pellentesque ut ex ac volutpat. Suspendisse pellentesque tempus tempus. Nullam pharetra purus nunc, vitae eleifend ligula consectetur vel. Mauris quis quam non massa vestibulum lobortis. Donec suscipit tortor ut dictum vestibulum. Vestibulum ante ipsum primis in faucibus orci luctus et ultrices posuere cubilia Curae; Praesent ut finibus risus. Suspendisse sed risus ultricies, accumsan metus vitae, dignissim justo.

2.1.1. Pierwsza podsekcja

Vestibulum lorem elit, ornare vitae ultrices non, rhoncus eu elit. Vestibulum et gravida erat. Sed ut velit sollicitudin, blandit libero nec, maximus felis. Morbi feugiat pharetra lacus sit amet sodales. Aenean a sem elit. Ut et augue justo. Sed id consequat magna, non tincidunt eros. Sed congue tellus vitae ipsum commodo, nec pretium quam congue. Fusce non imperdiet sem, at imperdiet nibh. Morbi convallis nisl ante. Maecenas hendrerit, augue ac pretium molestie, ex massa lacinia est, sit amet volutpat eros magna vel erat.

Nunc egestas mauris sit amet sem facilisis, in rutrum quam faucibus. Etiam ornare fringilla tellus, sit amet bibendum nulla fermentum vitae. Nullam nec consectetur ipsum. Duis pulvinar libero vel diam lacinia, ac dapibus massa malesuada. Nullam sit amet gravida risus, nec tincidunt enim. Integer vehicula, nisl vitae hendrerit molestie, arcu arcu eleifend enim, at tempus odio leo nec nibh. Sed ut tortor risus. Nulla mattis pretium gravida. Phasellus eu augue magna. Proin quis dolor consectetur, accumsan velit et, maximus ipsum.

Vestibulum lorem elit, ornare vitae ultrices non, rhoncus eu elit. Vestibulum et gravida erat. Sed ut velit sollicitudin, blandit libero nec, maximus felis. Morbi feugiat pharetra lacus sit amet

Rys. 2.1. Przykładowy obraz zamieszczony w pracy dyplomowej

sodales. Aenean a sem elit. Ut et augue justo. Sed id consequat magna, non tincidunt eros. Sed congue tellus vitae ipsum commodo, nec pretium quam congue. Fusce non imperdiet sem, at imperdiet nibh. Morbi convallis nisl ante. Maecenas hendrerit, augue ac pretium molestie, ex massa lacinia est, sit amet volutpat eros magna vel erat.

Tabela 2.1. Dane techniczne silnika napędowego układu jezdnego

Lp.	Parametr	Wartość
1.	Napięcie zasilania [V]	12
2.	Prędkość obrotowa [obr/min]	200
3.	Moment obrotowy [Nm]	0.8
4.	Maks. prąd pracy [A]	0.8
5.	Średnica wału [mm]	8
6.	Rodzaj czujnika	Inkrementalny
7.	Rozdzielczość enkodera [imp/obr]	75

Nunc egestas mauris sit amet sem facilisis, in rutrum quam faucibus. Etiam ornare fringilla tellus, sit amet bibendum nulla fermentum vitae. Nullam nec consectetur ipsum. Duis pulvinar libero vel diam lacinia, ac dapibus massa malesuada. Nullam sit amet gravida risus, nec tincidunt enim. Integer vehicula, nisl vitae hendrerit molestie, arcu arcu eleifend enim, at tempus odio leo nec nibh. Sed ut tortor risus. Nulla mattis pretium gravida. Phasellus eu augue magna. Proin quis dolor consectetur, accumsan velit et, maximus ipsum.

Nunc egestas mauris sit amet sem facilisis, in rutrum quam faucibus. Etiam ornare fringilla tellus, sit amet bibendum nulla fermentum vitae. Nullam nec consectetur ipsum. Duis pulvinar libero vel diam lacinia, ac dapibus massa malesuada. Nullam sit amet gravida risus, nec tincidunt enim. Integer vehicula, nisl vitae hendrerit molestie, arcu arcu eleifend enim, at tempus odio leo nec nibh. Sed ut tortor risus. Nulla mattis pretium gravida. Phasellus eu augue magna. Proin quis dolor consectetur, accumsan velit et, maximus ipsum.

Nunc egestas mauris sit amet sem facilisis, in rutrum quam faucibus. Etiam ornare fringilla tellus, sit amet bibendum nulla fermentum vitae. Nullam nec consectetur ipsum. Duis pulvinar libero vel diam lacinia, ac dapibus massa malesuada. Nullam sit amet gravida risus, nec tincidunt enim. Integer vehicula, nisl vitae hendrerit molestie, arcu arcu eleifend enim, at tempus odio leo nec nibh. Sed ut tortor risus. Nulla mattis pretium gravida. Phasellus eu augue magna. Proin quis dolor consectetur, accumsan velit et, maximus ipsum.

$$\sum_{n=1}^{\infty} 2^{-n} \arccos\left(\frac{\int_a^b x^2 dx}{x}\right) = 1 \tag{2.1}$$

Nunc egestas mauris sit amet sem facilisis, in rutrum quam faucibus. Etiam ornare fringilla tellus, sit amet bibendum nulla fermentum vitae. Nullam nec consectetur ipsum. Duis pulvinar libero vel diam lacinia, ac dapibus massa malesuada. Nullam sit amet gravida risus, nec tincidunt enim. Integer vehicula, nisl vitae hendrerit molestie, arcu arcu eleifend enim, at tempus odio leo nec nibh. Sed ut tortor risus. Nulla mattis pretium gravida. Phasellus eu augue magna. Proin quis dolor consectetur, accumsan velit et, maximus ipsum.

Listing 2.1: Przykładowy listing programu Matlab

```
class OuterClass {
    int x = 10;
    private class InnerClass {
       int y = 5;
5
6
  }
  public class MyMainClass {
9
    public static void main(String[] args) {
      OuterClass myOuter = new OuterClass():
11
      OuterClass.InnerClass myInner = myOuter.new InnerClass();
12
      System.out.println(myInner.y + myOuter.x);
13
    }
14
15 }
```

Listing 2.2: Przykładowy listing w języku Java

```
architecture FSMD of gcd is
3
  begin
4
       process(rst, clk)
6

    define states using variable

       type S_Type is (ST0, ST1, ST2);
8
       variable State: S_Type := STO ;
9
       variable Data_X, Data_Y: unsigned(3 downto 0);
10
11
12
13
            if (rst='1') then

    initialization

14
         d_o <= "0000"
15
         State := ST0;
16
     elsif (clk'event and clk='1') then
17
18
         case State is
             when ST0 =>

    starting

19
            if (go_i = '1') then
20
         Data_X := x_i;
21
         Data Y := y i;
22
         State := ST1;
23
24
           else
                State := ST0;
25
           end if;
26
       when ST1 =>

    idle state

27
           State := ST2;
28
       when ST2 =>

    computation

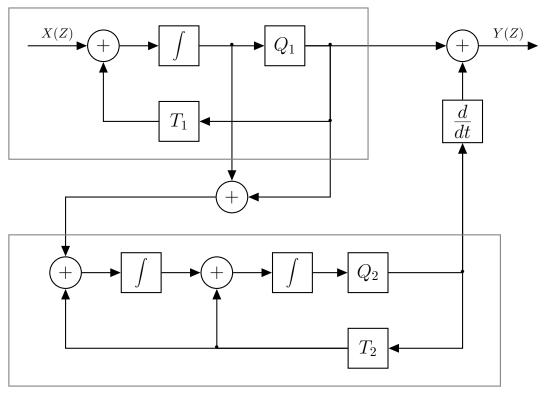
29
           if (Data X/=Data Y) then
30
                if (Data_X<Data_Y) then
31
              Data_Y := Data_Y - Data_X;
32
33
              Data_X := Data_X - Data_Y;
34
         end if;
35
         State := ST1;
36
37
           else
         d o <=Data X;
                                 done
38
                State := ST0;
39
           end if;
40
       when others =>
                                - go back
41
           d_0 \leftarrow "ZZZZ";
42
43
           State := ST0;
                end case:
44
45
    end if:
46
       end process;
47
  end FSMD;
49
```

Listing 2.3: Przykładowy listing w języku VHDL

Nunc egestas mauris sit amet sem facilisis, in rutrum quam faucibus. Etiam ornare fringilla tellus, sit amet bibendum nulla fermentum vitae. Nullam nec consectetur ipsum. Duis pulvinar libero vel diam lacinia, ac dapibus massa malesuada. Nullam sit amet gravida risus, nec tincidunt enim. Integer vehicula, nisl vitae hendrerit molestie, arcu arcu eleifend enim, at tempus odio leo nec nibh. Sed ut tortor risus. Nulla mattis pretium gravida. Phasellus eu augue magna. Proin quis dolor consectetur, accumsan velit et, maximus ipsum. Nunc egestas mauris sit amet sem facilisis, in rutrum quam faucibus. Etiam ornare fringilla tellus, sit amet bibendum nulla fermentum vitae. Nullam nec consectetur ipsum. Duis pulvinar libero vel diam lacinia, ac dapibus massa malesuada. Nullam sit amet gravida risus, nec tincidunt enim. Integer vehicula, nisl vitae hendrerit molestie, arcu arcu eleifend enim, at tempus odio leo nec nibh. Sed ut tortor risus. Nulla mattis pretium gravida. Phasellus eu augue magna. Proin quis dolor consectetur, accumsan velit et, maximus ipsum.

Nunc egestas mauris sit amet sem facilisis, in rutrum quam faucibus. Etiam ornare fringilla tellus, sit amet bibendum nulla fermentum vitae. Nullam nec consectetur ipsum. Duis pulvinar libero vel diam lacinia, ac dapibus massa malesuada. Nullam sit amet gravida risus, nec tincidunt enim. Integer vehicula, nisl vitae hendrerit molestie, arcu arcu eleifend enim, at tempus odio leo nec nibh. Sed ut tortor risus. Nulla mattis pretium gravida. Phasellus eu augue magna. Proin quis dolor consectetur, accumsan velit et, maximus ipsum.

GENERATOR SZUMU I RZĘDU

GENERATOR SZUMU II RZEDU

Rys. 2.2. Przykładowy schemat blokowy utworzony przy użyciu pakietu tikz

Nunc egestas mauris sit amet sem facilisis, in rutrum quam faucibus. Etiam ornare fringilla tellus, sit amet bibendum nulla fermentum vitae. Nullam nec consectetur ipsum. Duis pulvinar libero vel diam lacinia, ac dapibus massa nc egestas mauris sit amet sem facilisis, in rutrum quam faucibus. Etiam ornare fringilla tellus, sit amet bibendum nulla fermentum vitae. Nullam nec consectetur ipsum. Duis pulvinar libero vel diam lacinia, ac dapibus massa.

3. ANALIZA TECHNICZNA

<>< todo: Wstęp o analizie technicznej? >>>

3.1. MACD

MACD składa się z dwóch linii - MACD i signal. MACD jest różnicą dwóch średnich EMA (najczęściej o parametrach 26 i 12) sygnału wejściowego X, natomiast signal jest średnią EMA sygnału MACD z (najczęściej) 9 ostatnich próbek.

$$MACD = EMA_{26}(X) - EMA_{12}(X)$$

$$signal = EMA_{9}(MACD)$$
(3.1)

MACD interpretuje się w następujący sposób:

- · Sygnał na kupno akcji linia MACD jest nad linią signal
- Sygnał na sprzedaż akcji linia MACD jest pod linią signal

Oczywiście tak jak w przypadku każdego innego wskaźnika nie daje to żadnej gwarancji, że zyskamy na kupnie/sprzedaży. <<< Przerzucić do wprowadzenia? >>>

Rys. 3.1. Wykres po lewej przedstawia analizowany sygnał. Po prawej - wykres MACD wraz z signal. Na wykresie można wyraźnie zobaczyć momenty przecinania się sygnałów.

3.2. Wstęgi Bollingera

Wstęgi Bollintera składają cię w trzech wstęg - górnej wstęgi, środkowej wstęgi i dolnej wstęgi (ang. upper band, middle band, bottom band). Środkowa wstęga jest średnią SMA z ostatnich n próbek sygnału X. Górna wstęga to suma środkowej wstęgi wraz z k-krotnością odchylenia standardowego σ^2 z n ostatnich próbek, natomiast dolna wstęga to różnica środkowej wstęgi i k-krotności odchylenia standardowego z n ostatnich próbek. Najczęściej stosowane parametry to n=20 oraz k=2.

$$upper \ band = SMA_n(X) + k * \sigma_n^2(X)$$

$$middle \ band = SMA_n(X)$$

$$bottom \ band = SMA_n(X) - k * \sigma_n^2(X)$$
(3.2)

Wstęgi Bollingera interpretuje się w następujący sposób:

- Sygnał na kupno akcji sygnał wejściowy zbliża się do dolnej wstęgi bądź jest pod nią (wtedy
  jest duża szansa, że cena akcji zacznie rosnąć)
- Sygnał na sprzedaż akcji sygnał wejściowy zbliża się do górnej wstęgi bądź jest nad nią (wtedy jest duża szansa, że cena akcji zacznie spadać)

Rys. 3.2. Przedstawia wykres wstęg bollingera wraz z sygnałem wejściowym Input.

3.3. Oscylator Stochastyczny

<<< todo >>>

3.4. Wskaźnik zagregowany

Wskaźnik zagregowany składa się z N poprzednich wskaźników. Jest on sumą odpowiednich wag przemnożonych przez znormalizowaną wartość wynikającą z wartości wyznaczonych przez poprzedni wskaźnik (np. MACD). Dodatkową wartością pojawiającą się we wzorze jest wartość progowa ω_0 , którą można interpretować jako tendencję do kupna lub sprzedaży. Jeżeli jest ona ujemna, nasz wskaźnik będzie wykazywał mniejszą tendencję do kupna i pozostałe wartości będą musiały być większe, żeby pokazał sygnał do kupna.

$$y = \omega_0 + \sum_{i=1}^{N} (\alpha_i * \omega_i)$$
(3.3)

3.4.1. Normalizacja wskaźników

Do normalizacji wskaźników wykorzystujemy funckje aktywacyjne popularne w sieciach neurnowych. Funkcje aktywacyjne, które planujemy wykorzystać mają następujące cechy:

- Przyjmują wartości w całej dziedzinie liczb rzeczywistych ${
  m I\!R}$
- Wartości zwracane są w przedziałach (-1,1) albo (0,1)
- · Są ciągłe i rosnące

W naszym przypadku wykorzystujemy tanh. Gdy zwrócona przez tanh wartość będzie większa od zera, jest to sygnał do zakupu akcji dla danego wskaźnika, a gdy wartość jest mniejsza niż 0 sygnał do sprzedania. Wagi pozwalają stwierdzić jak ważna ma być decyzja danego wskaźnika i podobnie jak w przypadku tanh, jeżeli wartość naszego zagregowanego wskaźnika jest większa niż 0, jest to sygnał do kupna, a w przeciwnym wypadku do sprzedaży.

Normalizacja MACD

<<< todo >>>

Normalizacja wstęg Bollingera

<<< todo >>>

Normalizacja oscylatora stochastycznego

<<< todo >>>

3.4.2. Algorytm Genetyczny

<<< todo >>>

WYKAZ LITERATURY

- [1] Duda A.: Wprowadzenie do topologii, PWN, Warszawa 1986
- [2] Engelking R., Sieklucki K.: Geometria i topologia. Część II. Topologia, PWN, Warszawa 1980
- [3] Patkowska H.: Wstęp do topologii, PWN, Warszawa 1979
- [4] Sieklucki K.: Geometria i topologia. Część I. Geometria, PWN, Warszawa 1979
- [5] National Center of Biotechnology Information, http://www.ncbi.nlm.nih.gov (data dostępu 20.12.2012 r.).

WYKAZ RYSUNKÓW

Przykładowy obraz zamieszczony w pracy dyplomowej	
MACD	

WYKAZ TABEL

DODATEK A